

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidijak küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Felolós szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A kapitalizmus válsága.

Negyven év előtt, 1872-ben Mart Károly és Engels Frigyes kommunista kiáltványt intéztek a munkásnép millióihoz s ebben a világ proletárait egyesülésre szólították fel. A kiáltvány irányelve nem volt a kommunizmus, amint címéből sejteni lehetne, hanem az addig csak lappangva bujkáló, mai értelemben vett szocializmusnak első nyílt, bátor megszólalása. A röpirat szerzőinek azonban kerülni kellett a szocialista nevet, mert ez könnyen félreértésekre adhatott volna alkalmat. Egyes egyesülések, társaságok ugyanis a szocializmus cégére alatt különféle addig lakatlan helyeken települtek le, ahol — és ez volt az igazán szocialista érzelmük előtt legnagyobb bűnük — a hatalom képviselőinek védnöksége és támogatása mellett szocialista államokat alapítottak: helyesebben: csak alapítani akartak, mert a szocialista állam utópia lévén, kudarcot vallottak és ezáltal a szocialista nevet diszkreditálták.

A kommunista kiáltvány valóságban szocialista kiáltvány volt és az idők folyamán téveseknek bizonyult, kevésszámú axiomáinak kivételével, egészen véve örökbecsű mű. Marx, kit a mű értelmi szerzőjének kell tekinteni, bizonyítja, hogy a gyári ipar hatalmas fellendülése által tultermelés állott be, amelynek végzetes következményeit előre csak a proletárság sinyli meg. A kapitalizmus köz-

pontosításával nyomorba hajtott munkásosztály bajai azonban hovatovább vissza fognak hatni a burzsoá társadalomra, mely a katasztrófát nem fogja elkerülhetni.

De Marx kiáltványában nem pythiai jóslással szolgált a proletárságnak, hanem okszerűen bizonyította, hogy a katasztrófának feltétlenül be kell következnie.

A burzsoa társadalom eleddig meg lett kimélve az általános katasztrófától, de annál sürűbben érezhette azokat az igazán végzetes csapásokat, melyeknek romboló hatása alatt nemcsak a munkások, de a kapitalisták közül is sokan összerokadtak. Már a hírhedt 1873-iki bécsi „krach” is részben — de milyen nagy részben! — igazolta Marx jóslását. Azóta pedig kisebb, de annál gyakrabban fellépő „krach”-ok mutatták a kapitalizmus betegségének szimpptomáit.

Most meg oly válság ütötte fel hydrafejét, mely tőlünk távol, mégis nálunk okoz érzékeny károkat, amiken csak hazafias érzelmünk enyhít. A szegény munkásnép összessége sok-sok milliót veszít, de a patriotának meg van az a vigasza, hogy a kivándorlás megcsappant. Mert a kapitalizmus válságának színhelye: Amerika. A gazdag, az iparilag hatalmas Amerika. S ebből láthatjuk, mennyire igaza volt Marxnak a tultermelésről felállított elméletével és igazán nem csodálkozunk azon, hogy a németországi képviselőválasztások

a szocializmus oly nagy diadalával végződtek.

Hanem azért az amerikai válságon még sem örvendünk. Mert a kivándorlás csökkentésére, sőt végleges megszüntetésére sem a hatósági erőszakot, sem az amerikai munkanélküliséget nem tartjuk kívánatos eszközöknek. Ugyan mi örömünk is telhetnék abban, hogy a szegény munkásember csak azért megy Amerikába, mert inkább itthon koplal, mint odaát? Miért örülünk az Amerikából tömegesen visszaérkezőknek, ha idehaza nem adhatunk nekik kenyeret?

Csak fájdalom az — fájdalomdíj nélkül. A kivándorlás országos csapás. De enyhítette némileg az a sok millió dollár, melyet a kivándoroltak hazájukba küldtek. Most ezek is veszendőbe mennek.

Itt az ideje, hogy a kapitalizmus fölőcsudjon. Elmélkedni kell a Marx profécijáról. Nem vagyunk szocialisták és nem is vagyunk hajlandók Marxnak elhinni, hogy a burzsoazia belátható időn belül meg fog bukni. De tagadhatlan, hogy a bukás jelenségei itt is, ott is mutatkoznak. Akinek nem elég véstjóslo az amerikai ipari pangás, annak újabb komoly veszélyes tünetek megfigyelése végett nem kell oly messzire, sőt éppen nem messzire elmennie, csak tekintsen kissé körül saját háza (vagy tán inkább úgy mondjuk; drágán bérelt oduja) tájékán, szűkebb vagy tágabb értelemben vett

TARICA

Az utolsó virág.

Imre fujja azt oly szépen s oly szívhezszólóan a Juliska titkos szeretője.
Hej ha meg merné mondani az anyjának hogy ő Imrét szereti de megkönyölyne a szíve de nem szabad mert Imre is oly szegény mint ő.

Eljött az ősz.

Letépte gazdag lombját az akácznak és a sárgult leveleket játszva tovaröpi tette.

Nézi a szép leány a hulló leveleket és elmereng a természet haldoklása fölött.

— Oh ha én is lehullhatnék az élet fájáról, mint e sárgult faleyelek!

Sötét éj volt.

A bükk fának sudarait törölte a vihar. Barna felhők borították az eget. A

vilámcsikázott és közbe-közbe nagyokat dördült.

Sirokyné hazából gyér világosságot lövelt ki a gyertya mely odabenn bágyadt fényét egy betek leány halvány arczára veti ki kezét görcsösen összeszorítva, fájó hangon szól az egek Urahoz:

— Végy magadhoz Istenem!

Az anya leánya ágyánál virraszt, figyelve annak minden mozdulatára:

— Feküdj le anyácskám ne légy fönn ily soká. . . .

— Nem, nagy idő van még gyermekem - hadd legyek még ágyad mellett.

A következő perczben siri esend lett a kis szobában csak a beteg halk szakgatott lélegzete hallatszott s azon mély sóhaj mely kebléből előtört.

Róssz álma lehetett. Felült, felnyitá szemeit és összefüggéstelen szavakat kezdett beszélni.

— El . . . el . . . el innen . . . nem megyeke veled . . . élni . . . még . . . jaj tovább . . . ah . . . most ölel át . . . hideg karja . . . itt van . . . nyakam köré fűzve . . . megcsókol . . . jaj . . .

A szegény anya borzadva hallgatta e szavakat melyek mindegyike tőrzsúrásként hatott bánatos lelkére.

Jsmét csend lett.

Lassan-lassan fakult a sötétség és feltűnt a hajnali csillag. Mint örült ennek a szerencsétlen anya. Meg szabadult egy kínos és hoszu éj keserveitől.

A beteg csendesen aludt.

Nap-nap után mult és állapota nem javult, de súlyosbodott.

Vajjon, jobban lesz-e szegény kis leány?

A kis szobában égett a gyertya és bágyadt fényét egy letört liliumra vetette.

Miért törte le a végzet a teljes szíben pompázott virágot? — Vagy az ősz beálltával a természet minden remekének porba kell hullnia?

Szép volt még a terítón is.

Folyt. köv.)

hazájában és a töprengő gond azonnal észre fogja vele vétetni, hogy kóros, korhadó körülötte minden, amit lát, amit keservesen éreznie kell.

Sem a szellemi, sem a kézi munkának nincsen értéke, csak sílány ára van. Ezt kell megváltoztatni, még pedig nemcsak a mindenrendbeli munkásosztály, hanem magának a kapitalizmus érdekében is, mert a tőke nem fog kihasználható talajt találni a teljes kiszípolozott, elernyedett proletárságon. Csak venni, egyre csak venni onnan, ahová mindig kevesebbet adunk, mint amennyit onnan veszünk: annyit jelent, mint kiapasztani azt a forrást, melynem a véghetetlenül áldásos természetből, hanem a véges tehetségtől munkából fakad. A munkásnak, hogy dolgozni képes legyen, meg kell adni a lehetőséget hogy fentarthassa önmagát, mi több: hogy övét is fentarthassa, hogy így a jövő munkásnemzedék is biztosított legyen.

Ez kell hogy legyen a tanulság Marx jóslásából. S ha elérjük azt, hogy munkásaink azért nem vándorolnak ki Amerikába, mert itthon is megélhetnek: akkor igazán örülni fogunk a nagy nemzeti baj: a kivándorlás megszűnésének.

A Zsilinszky pör. Vannak az életben sajnálatos esetek, sérelmek, melyek ellen nem ad védelmet a törvény. Nincs olyan tökéletes törvény, mely az életben telmerülhető minden sérelmet orvosolni tudjon. A törvényt is emberek csinálják. A törvények alkotása, revíziója, novellája nem egyéb, mint folytonos védekezés a becsületes társadalomnak a bűnös társadalom ellen.

Igy eshet meg, hogy a fennálló társadalmi keretek s tökéletes törvények között, — halálra lehet székírozni egy embert.

Egy városban felüti fejét egy demagóg. Existenciája, vagyoni érdeke fűződik ahhoz, hogy a népet bolondítsa, lázítsa. E népbolondítás segélyével lehet ő is ur, vagy juthat kegyébe a nagy uraknak, akik úrrá teszik őt.

Lehet, hogy szegény Achim András nem ilyen volt. Lehet, hogy rajongott a népért és csak annak a javát akarta. De két nagy hibában leledzett. Nem ismerte az uri osztályt — s visszaélt az agitációs eszközökkel. Félművelt ember volt — ami rosszabb, mint a teljes műveletlenség. Mindenkit gazembernek tartva, aki ellene volt, feldulta a társadalom békéjét. Még a nép békéjét is, akinek pedig — így állította — barátja volt. A vezető elemek pedig terrorizálva voltak, közhivatalnokokat tartott terror alatt a demagóg. Hiába indítottak ellene 33 pört, — a demagóg felszinen maradt, piszkálta gyűlöletre uszította a népszenvédélyeket.

Ez a gyűlölet pedig reá szakadt vissza. A társadalomnak, melynek tagjai revolverrel voltak kénytelenek a zsarnok és kreaturái miatt járni, — a lelkiismerete megmozdult. Az üldözött családapák, a terrorizált közhivatalnokok sérelmeit átérték, magukévá tették a Zsilinszky

fiuk, — s ott, hol a törvény keze gyöngé volt, — igazságot szolgáltatottak.

De az esküdtek határozatában megszólalt a társadalom igazi lelkiismerete. Az esküdtek megéreztek, hogy itt a szenvedély cselekedete jogos volt, hogy a békéjében megbontott társadalom, már önmaga kiegyenlítette séreimeit, már ítélkezett ott, hol a törvény — a gyarló emberi alkotmány — ítélkezni nem tudott. S ez ítélkezést — igaz szavával, verdictumával — szentesítette az esküdtek lelkiismerete.

ÚJDONSÁGOK.

— **In telláció** Folvó hó 14-én volt a nagytemplomban főtisztelendő Thury Károly plebános urnak beigtatása. A beigtatást Dr. Galesek György vácegvházmegyei apátkanonok végezte, aki szép beszéd kíséretében adta át az új plebánosnak a főpapi jelvényeket. Ezután szent mise volt. Délben 1 órakor a kaszinóban az új plebános tiszteletére bankett volt, melyen városunk vezető férfiai teljes számban megjelentek. Goda Antal vendéglős ugyancsak kitett magáért, olcsó és pompás konyháját méltán megdicsérik az ebédre nagyszámmal egybegyűlt vidéki vendégek. Felköszöntőt mondtak Dr. Thury Károly plebános ur a pápára, Dr. Galesek György apátkanonok ur a királyra, Dr. Nagy Sándor alispán ur Csongrád városára. Beszéltek még Sólya Gyula, Szedlacek István upesti káplán, Merva Imre, Forgó Gergely és mások. A sikert bankett kitűnő hangulatban a késő délutáni órákig tartott.

— **Eljegyzés.** Fodor Akos kiskunfélegyházáról eljegyezte Weisz Ilonka kisasszonyt Csongrádról. Minden külön értesítés helyett.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Joannovics Vilmos okl. tanító a csongrádi külterületi állami elemi iskolákhoz nevezte ki.

— **Athe yezés.** Missuray Viktória áll. elemi iskolai tanítónőt a vallás és közoktatásügyi miniszter a csanyteleki áll. elemi iskolákhoz helyezte át.

— **Helyettesítés.** Drágán Irma áll. polgári leányiskola tanárnő betegsége miatt hosszabb szabadságra ment és arra az időre a helyettesítéssel Horváth Erzsébet kézimunka tanárnő bizatott meg.

— **Meg lesz a gymnasium.** A napokban egy küldöttség járt községünkben Budapesten Barkóczy báró ministeri osztálytanácsosnál ki is megígérte, hogy a kath. gymnasiumot felállíttatja, azt is ígérte, hogy legközelebb személyesen fog lerátni, hogy meggyőződést szerezzen a felállítás lehetőségéről.

— **Napszerű felolvasások.** Mai VII. felolvasását a Cs. Ip. K. E. az Iparművészetről tartja. Oláh Lajoska hegedűn játszik. Kupecki Juliska, Hegedűs Sándor szavalnak.

— **Farsangi táncestély.** A „Csongrádi Iparosifjúsági Közművelődési Egyesület” ma este Kaszanicki vendéglőjében, 80 fillér belépti díj mellett, szép műsorral egybekötve sikeresnek ígérkező táncestét rendez.

— **Vonatok késése.** Ugy látszik, hogy nem csak vizek fagnak be: hanem a vonatok is, mert a vonatkésések napirenden vannak. Így p. u. a f. hó 17-én reggel Szentes felől jövő vegyes vonat nem kevesebbet, mint csekély másfél órát késett, úgy, hogy: mikor a hídfőhöz ért már rég Félegyházára kellett volna beérnie.

— **Néptelen a piac.** A szokatlan kemény hideg még a piactól is visszatartja a vevőket és eladókat. A hetipiactokon, ahol rendszeren a nagy tolongás miatt alig lehet járni, most csak egy páran lézengenek ezek is majd le fagnak.

— **Acelas jég.** Már innen onnan 20 éve annak: midőn a tél annyira zord hideg volt, mint ma. 1903. január 20-án egy szombati napon 30 Co-ot mutatott a légsulvmérő. Ilyen nagy hideg még Magyarországon nem volt. De 20 Co-os hidegek akkor napirenden voltak. Így p. u. akkor nap: midőn Hock Jánost választották képviselőnek 22 Co-os hideg volt. Akkor raktározhattak el olyan keményes acelas jeget, mint most. Most azonban a jég nem csak acelas: hanem tiszta is és ki hinné, hogy a holtisza jege valóságos kristály tiszta is és úgy csillog, mint a kristály-üveg. Most minden mészáros és italmérő elláthatja magát szép tiszta acelas jéggel.

— **Hány ügyvéd van Magyarországon?** Az elmúlt évben Magyarországon az ügyvédek száma 800-zal szaporodott, ami 13 százaléknak felel meg. Az ügyvédek száma az idő szerint meghaladja a 7200-at. Az 1910. év végéig 6400 volt a számuk. Magyarországon 1800-zal több ügyvéd van, mint Ausztriában. A jövő év folyamán előreláthatóan újabb 1200—1500 ügyvéddel fog szaporodni a státus.

— **A csépai országos pótvásár** a melyre mindenféle állat felhajtható ma január hó 21-én lesz megtartva.

— **Körözések.** A szegedi pénzügyigazgatóság Gál Gáspár és Tóth József Tápai lakosokat adóhátraiek miatt körorzi, akik ismeretlen helyen tartózkodnak.

— **Csavargó munkások.** Nagytistók István és Blázsik Mihály csavargó kubi-kusokat a ceglédi rendőrkapitányság kitusított a városból, mert munka nélkül tengődtek ott és így nem hitt bennük, hogy tisztességes szándékkal vannak.

— **Föltértek egy halász bárkát.** Folyó hó 19-én virradóra Maszlag Pál halász mester bárkáját ismeretlen tettes feltörte és onnan 2 párnát és egy subát ellopoit Nvmozás folyik, aki a rendőrséget nyomra vezeti a tettes kézrekerítéséhez jutalomba részesül. A neve titokban marad.

— **Lopják a salugáterokat.** Rövid idő óta 5 helyen lopták el a salugátereket. Az egyik káros, aki nagyon szeretné látni a vakmerő zsvánvt, szép jutalmat tűzött ki annak, aki besugja a tettes nevét. A besugó neve titokban marad.

— **Rabiátus férj,** Mikec Sándor még a múlt hó 9-én feléségét Kása Juliannát egy baltával úgy fejbe verte, hogy halálos sérülést okozott neki. Feljelentésre a szegedi kir. ügyészség elrendelte Mikecz ellen a vizsgálatot, akit azonban kihallgatni nem lehet, mert elbujdosott, nyoma veszett. A felesége Kása Julianna már annyira javult, hogy feent is jár.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vess- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegságnél, vörhenyél, emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapheló ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban. SCHULTES AGOST Szécsény-Lipóci Salvatorforrás-válalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

— **Zivány ács segéd.** Deák Lajos, aki már többször lopás miatt köze volt, sőt most is körözés alatt áll, elcsipni azonban még nem lehetett, az elmúlt napokban Kiskunmajsa követett ellopást, de onnan is idejében megugrott. Majd csak kézrekerül őkelme is, mint a többi gonoszlevő.

Cinka Panna Tömörkényen. A tömörkényi földművesekből álló műkedvelő társulat folvó hó 21-én ismét színi előadást rendeznek és ez alkalommal a „Cinka Panna népszínművet adják elő. A darabot Reisz Mihály s. jegyző tanította be és rendezte is. A rendezőség ez uton hívja meg az érdeklődőket az előadás megtekintésére.

— **Budapest** legújabb és legmodernebb szállodája Acél Miksa által pazarul berendezett EXCELSIOR SZÁLLODA Rákóczi ut 72. szám alatt. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten telefon, központi fűtés, lift. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók. Az árukba foglaltatik az angol reggeli, ruhavasalás, bereiválkozás és ásványvíz. A pályaudvarok és színházak közelében. Villamos közlekedés minden irányban.

— **Régi bűn.** Még 1909. dec. 28-án történt, hogy Balog János éjjel, mikor hazafelé igyekezett, Pintér Mihály husz éves legényt megszurta. A szurkálás alkalmával jelen volt Bertus László is, aki folyó hó 18-án Baloggal együtt a vádlottak padjára került. A tárgyaláson azonban kitűnt, hogy a verekedés ott kezdődött, hogy Bertus János akkor nap régebbi haragból kifolyólag arcul ütötte Balogh Jánost, aki e miatti boszujából több társával kileste haragosát. Bertus is véletlenül ott volt Pintér Mihály is, aki Balogh támadására bicskát rántott s megsebesítette ellenfelét. A tö. vényszék Bertus László ellen megszüntette az eljárást, Pintér Mihályt pedig jogos önvédelem címén felmentette.

Egy nő

aki az egészséges bőrápolására ad, szeplőt eltávolítani, viruló, üde és fehér arcszint elérni és megtartani óhajt, — az mosakodjék

Steckennferd
Lilientejszappannal
védjegy: Nádparipa)
Bergman és társa, Tet-
shen a. E.

cégtől. Drabja 80 fillért kapható minden gyógyszerár, droguéria, és illatszer üzletben stb

SZULTÁNFORRÁS

BŐR-ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÖDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÚSZHAJTÓ ÉS HÚSZSAVOLDÓ
KUTRKEZELŐSÉG: EPERJÉES.

Verékképvisező Csongrád megyére
A szentesi Mezőgazdasági Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság
SZENTES.

A női klinikán a természetes **Ferecz József**-keserűviz a legkedveltebb hashajtószernek bizonyult. Még a legérzékenyebb betegek is szívesen használják a va-

lódiferenc József-gyógyvizet, mert kitűnő hatása mindig gyorsan, biztosan és minden kellemetlen mellék- vagy utóhatás nélkül áll be. Tauffer tanár és a nőgyógyászat számos más kiváló képviselője egy behangzóan dicsérik a régösmert Ferenc József-keserűviz jótékony hatását. — Gyógytárakban és fűszerkereskedésekben kapható. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapestben.

Hirdetmény.

Csongrád község 1912. évi Országos Gazdasági munkás és cselétségély pénztár hozzájárulási díjak kivétési lajstroma és főkönyv. 1912. év január hó 15-től kezdődőleg 8 napon keresztül, vagyis január 3-ig bezárólag Csongrád község a pénztári hivatalban közzémlére van kitéve. Ezen kivetés ellen intézett felebbezések január hó 24-től számított 15 napon belül vagyis 1912. év február hó 7-éig községi előjárásnál benyújthatók, a később benyújtott felebbezések tekintetbe nem vétetnek és hivatalból elutasítottak.

Ugyanezen alkalommal értesítetnek a munkaadók, hogy cselédjeik után az 1 kor. 20 fillér hozzájárulási díjat mielőbb befizessék, mert ha kellő időben be nem fizetnek, nemcsak hogy a baleset esetén a pénztárból semminemű megérítésre számot nem tarthatnak, hanem cselédjüknek, illetőleg ezek jogutódainak ugyan olyan összegű segélyt tartoznak saját jükből megfizetni, mint amint segélytől ezek a pénz tárral szemben elesnek.

Csongrád, 1912. január hó 11.

KOVÁCS jegyző,

Hirdetmény

a föld- és házbirtok után az 1912 évre járó általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamatterhek bevalása tárgyában.

Általános jövedelem pótdadó fejében fizetendő;

a) a földbirtokra a házbéradó alá eső földbirtokra s folyó évre kivetett állami-egyes adónak és földtehermentesítési járuléknak 30 százaléka;

b) a házostályadó alá eső házbirtokra a folyó évre kivetett állami egyes adonak földtehermentesítési járuléknak 40 %-a;

c) végül az ideiglenes adómentesség kedvezményben részesített föld- és házbirtoknál 20 %-os azon összeg után mely az illető föld- vagy házbirtokra állami adó és földtehermentességi járulékok címén a jolyó évre kivetett volna ha a föld vagy házbirtok adómentes nem lett volna.

A vallomás az adóév január 1—31-ike közötti időben adandón be a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál)

Képes lapok

nagy választékban kaphatók
Weisz Márk
könyvkereskedésében.

Kiadó üzlethelyiség.

A Pacher féle üzlethelyiség t. év apr. 24-ikétől kezdve hasznosbérbe kiadó. Ugyanott udvari lakás is kapható. Értekezhetni Óser Lipót kereskedővel.

Hirdetések

jutányosan felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

STANDARD OF
JAMAICA RUM

eredeti töltésekben
Gamage és Hollingum
LONDON.

Főraktár:
Ausländer Jenőnél
CSONGRÁDON.

Főképviselet
Osztrák — Magyarországon
Pekarek és Lederer Wien 191

Milliók

használat

KÖHÖGÉS

rekedtség, katarus, elnyakásodás
göresös és számarköhögés ellen a

K A I Z E R-féle

Mell Kamarellát
a 3 hársfával

6050 bizonyítvány orvosok és
magánosoktól kezkesedik
a biztos eredményt.

Nagyon kellemes és jó ízű
cukorka

Csomagja 20—40 fillér. Dobozba 60 fillér.

Kapható:

Berkovics Mór és Barna Henrik gyógy-
szerészeknél Csongrádon.

Lapunk nyomdájában
egy tanonc fizetéssel felvé-
tetik.

köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb
RETHY féle

pemetefü cukorkánál.

vásárlásnál azonban vigyázzunk és ha-
tározottan RETHY-felét kérjük, miva
sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér

Csak RETHY-felét fogadjunk el!

Aki **gyomorfájós, belbeteg, étvágytalan** lesoványodáshoz hajlandó használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stocker** ában.

Aki **szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését**, használja a **Schaumann**-féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést**. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes és kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tartsójonként 3 phiolával á. 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szállítás legkevesebb 2 doboz megrendelésénél — utánvétel — **Schaumann** gyógyszerész **Stocker** ában. Kapható minden gyógyszerésztárban.

Schaumann gyógyszerész
Stocker ában

Ház eladás.

Pádi Kovács József kereszt utca 26. számú háza szabad kézből örök áron azonnal eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott ünnepnapon vagy heti vásár alkalmával a tulajdonossal.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **réz és vasbutor gyáramat AFADON József főherceg ut 11. szám helyeztem át**, ahol

réz- és vasbutorokat

a leggyorsabbtól a legmodernebb fivitelben készítek.

Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesítek.

A n. é. község F. cs. parfümgyárát kérve, maradtam a tisztelettel

Garai Károly

Schvarcz József és Társa

Budapest, Váci-körnt 53. — Alapítási év 1884.

SZABADALMAZOTT

Ventzki gőztafkarmány-Füllesztő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt.

Hordozható Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angel marha és lónyiró gépek és ellök.

Szőlő-
oltvá-
nyokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, **rajtisztaságért** jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

külföldi első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: GASPARI FRIGYES.

Medgyes 60 sz. (N. gyökűküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismert levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtételé előtt az ismerts személyiségektől ugyasó mint irásbelileg bizonyosságot szerizhet magának **feletti szőlőtelep feltétlen megbi-hatóságáról**.

Hat fontos cikk!

Szén
Mész
Cement
Műtrágya
Gépolaj
Nyersolaj

legjobb beszerzési forrás

Klár Andor Részv. Társ.

Debrecen, Piac utca 77. szám.

Bankosztályunk bankügyleteket, Műszaki osztályunk műszaki ügyleteket bonyolít le.

Egy erőszer

gyenge gyomruaknak

és mindazoknak, kik meglázás táta vagy gyomor tuteheestő hiányos és nehezen emésztő, forró vagy tu hid g etee átta gyomor rosszul létetéreznek, u. m. gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, vagy felfuvódást, erre a legjobbnak bizonyult a

Dr Engel-féle Baldriánium.

A Baldriánium a legjobb szolgálót tesz az ilyen omor rosszul létnek, ha még a csrájába van. Jó hatású gyomorbor és megóvja a szenvedő u. m. az degesseg, álmatlanság, szédülés, és lehangohtságtól stb.

Az összetétele áta, amely a legjobb Szamosbor, Baldriániumt-
cseppek málna szörp, és cseresnyelébő ágen jó hatással van az emésztésre és egyáltalán az ember szervezetre.

A Engel-féle Baldriánium nem tartalmaz absolute sem, mi féle ártalmas összetételt és ezért akár gyenge szervezetű ember akár gyermek még ha hosszabb deg használja s jó hatással van reá állandóan.

Legcélszerűbb regge éhgyomorral és este a letekvés előtt be venn. Gyermekeknek és gyenge embereknek forró ezell kell a Baldriániumot hggtan és megcukrozn. — Az Engel féle Balder v-zum 3 és 4 koronás üvegekben van — Kapható: Csongrádon, Kiskunfélegyházán, Alpár Csépa, Kunszentmárton, Csaba, Csüd p., Bánfalva, Orosháza, Szent ugszntén mnden nagyobb és ksebb gyógyszertárakban.

Mnden magyarország gyógyszertárban, szétküldés eredet árban bárhová.

Utánzásoktól ovakodjunk.

Kérjünk

Dr Engel-féle Baldriániumot.